

Zijaanzicht (♀)

Onderaanzicht (♀)

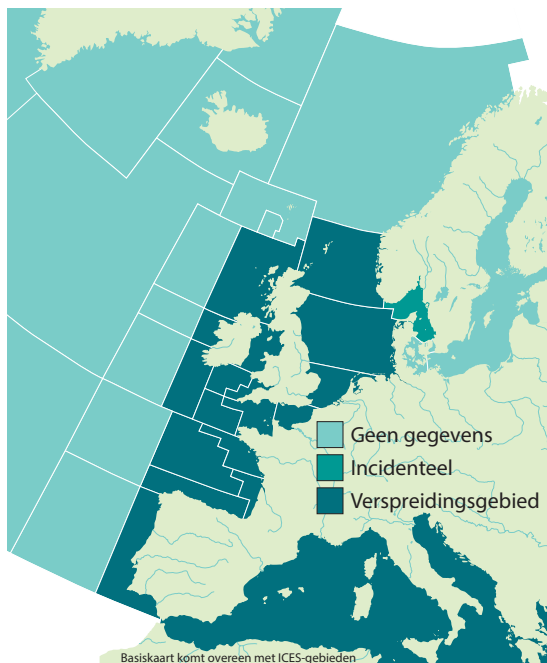
ALGEMENE NAMEN

Kathaai (NL), Nursehound, Bull Huss (UK), Greater Spotted Catshark (UK), Greater Spotted Dogfish (UK), Flake (UK), Rigg (UK), Grande Roussette (Fr), Alitán (Es).

SYNONIEMEN

Squalus stellaris (Linnaeus, 1758), *Scyllium catulus* (Müller & Henle, 1838), *Scyllium acanthonotum* (Filippi and Verany, 1853), *Scyliorhinus besnardi* (Springer & Sadowsky, 1970).

VERSPREIDING

De kathaai wordt aangetroffen in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan, van zuidelijk Scandinavië en de Britse Eilanden tot tenminste Marokko, inclusief de Middellandse Zee. Zijn aanwezigheid in het tropische West-Afrika van Senegal tot Zaïre is onzeker en zou gewijt kunnen worden aan het verkeerd identificeren van de West-Afrikaanse kathaai, *Scyliorhinus cervigoni* (Compagno, 1984).

UITERLIJK

- Twee rugvinnen zonder stekels.
- De eerste rugvin is groter dan de tweede en staat net boven de buikvinnen.
- De tweede rugvin staat boven of net achter de aarsvin.
- Een bijna rechte staartvin met een grote onderste lob.
- De neusgaten vormen een plooi die niet tot aan de bek komt.
- Maximale totale lengte van 162 cm. Gewoonlijk tot 130 cm
- Lichtbruin op de rug met talrijke donkere vlekjes.
- Soms ook witte vlekjes.
- Wit op de buik.

De kathaai is een grote haai, die tot wel 160 cm lang kan worden. Hij wordt aangetroffen in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee. De kop is redelijk kort en breed. Op de onderkant zijn geen neusgroeven en hij heeft alleen op de onderkaak labiale groeven. De kleine voorste neusplooiën reiken niet tot aan de bek. De borstvinnen zijn relatief groot. De eerste rugvin staat achterop het lichaam, boven de buikvinnen. De tweede rugvin staat boven de aarsvin. Er zitten geen stekels op de rugvin. De staartvin is lang en bijna recht, met een goed ontwikkelde onderste lob (Compagno, 1984).

De rug is lichtbruin gekleurd, de buik is wit. Er is een patroon van talrijke grote en kleine donkere / zwarte vlekjes en er zitten soms ook witte vlekjes op de rug. Hij groeit tot maximaal 162 cm, ofschoon hij meestal een lengte van maximaal 130 cm bereikt (Compagno, 1984).

VERGELIJBARE SOORTEN

Scyliorhinus canicula, Hondshaai

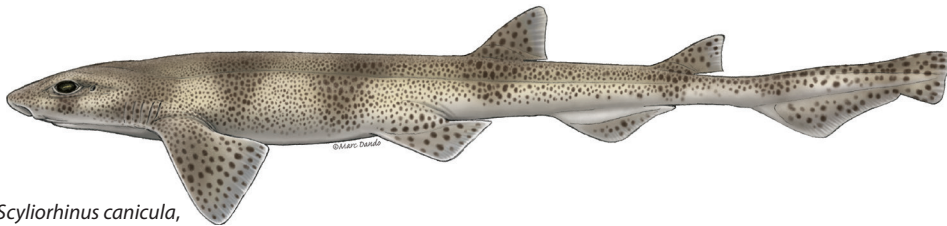
Galeus melastomus, Spaanse hondshaai

Galeus atlanticus, Atlantische zaagstaartkathai

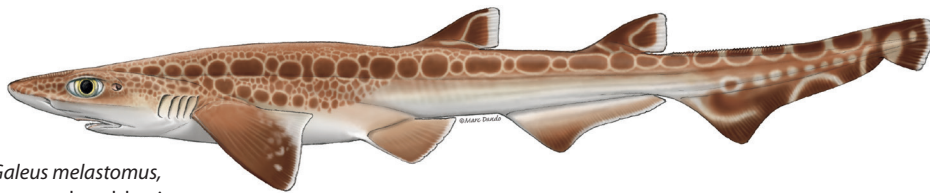
Galeus murinus, Muiskathai

Scyliorhinus stellaris,
Kathai

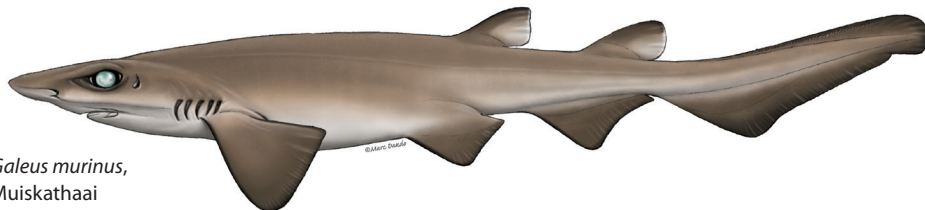
Scyliorhinus canicula,
Hondshaai

Galeus melastomus,
Spaanse hondshaai

Galeus atlanticus,
Atlantische zaagstaartkathai

Galeus murinus,
Muiskathai

(Niet op schaal)

TANDEN

Er staan 44–56 tanden in de bovenkaak, inclusief 0–2 symphyseale tanden en 38–46 tanden in de onderkaak, inclusief 2–4 symphyseale tanden. De voortanden hebben een punt en staan rechtop, verder terug in de kaak ontwikkelen ze kleine puntige tandjes (Soldo *et al.*, 2000).

) ECOLOGIE EN BIOLOGIE

) HABITAT

De kathaai kan worden gevonden op 125 m maar leeft gewoonlijk tussen 20–63 m. Hij lijkt een voorkeur te hebben voor ruwe / rotsachtige gebieden met een goede algenbedekking. Hij komt op sommige plaatsen veel voor en wordt regelmatig aangetroffen door duikers, maar niet zo vaak als de kleingevlekte kathaai, *Scyliorhinus canicula* (Compagno, 1984).

) DIEET

De kathaai voedt zich met een grote verscheidenheid aan prooi, maar schaaldieren domineren, vooral hermiëtkreften, zwemmende krabben, decapoden en grote garnalen. Hij eet ook weekdieren, zoals inktvis en octopus en een aantal beenvissen zoals makreel, kardinaalbaars, pitvis, grauwe poot, platvis, haring en kleine kabeljauw. Er zijn ook gegevens dat hij zich voedt met de nauw verwante kleingevlekte kathaai, *Scyliorhinus canicula* (Compagno, 1984).

) VOORTPLANTING

Er is relatief weinig bekend over de voortplanting van de kathaai, behalve dat hij ovipaar (eierlegend) is met een incubatieperiode 9 tot 11 maanden. De kathaai lijkt in de lente en de zomer eieren te leggen in ondiep water. Er wordt verondersteld dat de Fal Estuary in Cornwall een uitgebreid en belangrijk leg- en broedgebied is voor deze soort, vanwege het grote aantal eikapsels en dieren die daar worden gevonden (Orton, 1926). Onderzoek naar eikapsels heeft ook uitgewezen dat het Llŷn-schiereiland in Noord-Wales belangrijk lijkt te zijn (Hood and Reeve, pers comm.). De eieren zijn groot, rond 9 cm lang en 3 cm breed. Garstang (1894) stelt dat het paaien in november, december en januari rond Plymouth plaatsvindt, ofschoon het onduidelijk is of dit verwijst naar paren, leggen of uitkomen (Garstang, 1894). De pups komen uit het ei met een lengte van ongeveer 16 cm (Compagno, 1984).

) EIKAPSEL

- 9 cm lang, (zonder hoorns).
- 3 cm breed.
- Lange draden op elke hoek (Compagno, 1984).
- Lijkt op het eikapsel van de kleingevlekte kathaai, *Scyliorhinus canicula*.

) COMMERCIEEL BELANG

De kathaai wordt meestal als bijvangst gevangen, maar er wordt ook gericht op hem gevestigd in zijn gehele bereik door trawl-, beuglijn-, bodem-, en handlijnvisserijen en vaste bodemnetten, en soms ook door oceaantrawls. Zijn vlees wordt vers en gedroogd/gezouten gebruikt voor menselijke consumptie en kan ook tot visvoer worden verwerkt (Gibson *et al.*, 2006).

) BEDREIGINGEN, BESCHERMING EN WETGEVING

Rond de Britse Eilanden kan de kathaai plaatselijk veel voorkomen, vooral rond de kusten van Pembrokeshire, Anglesey, het Llŷn-schiereiland en Cardigan Baai. Er is echter een risico op plaatselijke uitroeiing. Er wordt vaak op gevestigd met bodemtrawls, beuglijnen, lange lijnen op de bodem, handlijnen, vaste bodemnetten en zelfs diepzeetrawls. Er zijn maar beperkte gegevens bekend over de trends van exploitatie en populatiegrootte, ofschoon er in het noordwestelijk deel van de Middellandse Zee gegevens zijn van een afname van het bestand (Gibson *et al.*, 2006).

Ofschoon er maar weinig biologische kennis is over de kathaai, weten we dat hij pas laat geslachtsrijpheid bereikt en dat hij een lage vruchtbaarheid heeft. Dit gecombineerd met een beperkte mate van interconnectiviteit tussen afzonderlijke populaties, maakt dat deze soort weinig kans heeft om te herstellen. Hij leeft volledig op dieptes die intensief worden bevestigd door kustvisserijen en daarom is het waarschijnlijk dat er sprake is van krimpende populaties (Gibson *et al.*, 2006).

) IUCN RODE LIJST BEOORDELING

Near Threatened (2014). Bijna bedreigd (2014).

) VASTHOUDEN

- Voorzichtig vastpakken.
- Scherpe tanden.
- Ruwe huid.

REFERENTIES

- COMPAGNO, L. J. V. 1984. Sharks of the World: An Annotated and Illustrated Catalogue of Shark Species Known to Date. Volume 4, Part 1. Hexanchiformes to Lamniformes. FAO. Rome, Italy.
- ELLIS, J., SERENA, F., MANCUSI, C., HAKA, F., MOREY, G., GUALLART, J., SCHEMBRI, T. 2006. *Scyliorhinus stellaris*. In: IUCN 2010. IUCN Red List of Threatened Species. Version 2010.1. www.iucnredlist.org
- GARSTANG, W. 1894. Faunistic Notes at Plymouth 1893-4: With Observations on the Breeding Seasons of Marine Animals, and on the Periodic Changes of the Floating Fauna. Marine Biol. Assoc. (N. s.) III, pp. 210-235.
- GIBSON, C., VALENTI, S. V., FOWLER, S. L., FORDHAM, S. V. 2006. The Conservation Status of Northeast Atlantic Chondrichthyans; Report of the IUCN Shark Specialist Group Northeast Atlantic Regional Red List Workshop. VIII + 76pp. IUCN SSC Shark Specialist Group.
- ORTON, J. H. A Breeding Ground of the Nursehound (*Scyliorhinus stellaris*) in the Fal Estuary. Nature, Vol. 118: 732.
- SOLDO, A., DULČIĆ, J., CETINIĆ, P. 2000. Contribution to the study of the morphology of the teeth of the Nursehound *Scyliorhinus stellaris* (Chondrichthyes: Scyliorhinidae). Scientia Marina. 64 (3): 355-356.

Tekst: Richard Hurst.
Illustraties: Marc Dando.

Literatuurverwijzing

Shark Trust; 2010. An Illustrated Compendium of Sharks, Skates, Rays and Chimaera. Chapter 1: The British Isles and Northeast Atlantic. Part 2: Sharks.

Neem voor verbeteringen of correcties contact op met:
Sportvisserij Nederland, Tel. 030-6058400
vangstenregistratie@sportvisserij nederland.nl
www.sportvisserij nederland.nl

Oorspronkelijke tekst:
The Shark Trust, 4 Creykes Court, The Millfields
Plymouth, Devon PL1 3JB, Verenigd Koninkrijk
www.sharktrust.org, e-mail: enquiries@sharktrust.org

Kijk voor meer materiaal op www.haairog.nl (Nederlands)
www.sharktrust.org/ID (Engels)

Registered Company No. 3396164.
Registered Charity No. 1064185

Deze Nederlandse uitgave werd mogelijk gemaakt door:

www.sportvisserij nederland.nl/

www.dutchsharksociety.org

www.elasmobranch.nl/